

OBSAH

Předmluva	7
1. ÚVOD	9
1.1 Strašidlo nekázně aneb „Džungle před tabulí“?	11
1.2 Je člověk od přírody dobrý či zlý?	18
2. PROBLEMATIKA KÁZNĚ POHLEDEM TEORIE	21
2.1 Kázeň a její historická podmíněnost	21
2.2 Kázeň jako společenský jev	23
2.2.1 Kázeň v kontextu dnešní doby	24
2.2.1.1 Kázeň a teorie anomie	24
2.2.1.2 Kázeň a liberalismus	25
2.2.1.3 Kázeň a postmodernismus	27
2.2.1.4 Kázeň a hodnotová orientace	31
2.3 Vybrané úhly pohledu na problematiku kázně	33
2.3.1 Filozofické aspekty kázně	34
2.3.2 Biologické aspekty kázně	35
2.3.3 Psychologické aspekty kázně	45
2.3.4 Sociologické aspekty kázně	57
2.3.5 Závěr k vybraným aspektům kázně	67
2.4 Vymezení pojmu kázeň	68
2.4.1 Jasnost a nejasnost pojmu kázeň	68
2.4.2 Definování pojmu kázeň	69
2.4.3 Je nekázeň antonymem kázně?	75
2.4.4 Dnešní význam pojmu kázeň	75
2.4.5 Kázeň v mozaice příbuzných pojmů aneb Proč otázku kázně spojujeme s mravy	75
2.4.5.1 Kázeň a mravnost	76
2.4.5.2 Kázeň a právo	77
2.4.5.3 Vztah kázně a výchovy	79
2.4.5.4 Kázeň a její souvislosti s autoritou	79
2.4.5.5 Kázeň a řád	82
2.5 Obhajoby a obžaloby kázně	82
2.5.1 Obhajoby kázně	83
2.5.2 Obžaloby kázně	85
2.6 Funkce kázně a smysl norem	92
2.7 Kázeň a svoboda	95
2.7.1 Volání po svobodě dítěte a antiautoritativní výchova	95
2.7.2 Svoboda a kázeň se nevyklučují	103
2.7.3 Harmonie mezi kázní a svobodou	104
2.8 Druhy kázně	105

3. ŠKOLNÍ KÁZEŇ	107
3.1 Mravní nemoci dětství aneb Sociálně negativní jevy u dnešní mládeže	107
3.2 K čemu má vychovávat děti a mládež dnešní škola?	115
3.3 Škola, její úkoly a funkce ve vztahu ke kázní	119
3.4 Pedagogická kázeň	120
3.5 Vymezení školní kázně a s ním spojené „metodologické“ problémy	120
3.6 Vztah pojmu kázně ke kategorii cíle a prostředku	122
3.6.1 Kázeň jako instrumentální kategorie	122
3.7 Školní řád jako základní norma kázně	123
3.8 Školní kázeň pohledem učitele a žáka	146
3.8.1 Současný „stav“ kázně na základních školách očima učitelů a žáků	149
3.8.2 Školní kázeň jako praktická obtíž pro učitele a žáky základních škol	153
3.8.3 Příčiny nekázně ve škole a ve společnosti	165
3.8.4 „Ideální“ učitel z hlediska kázně aneb Jaké charakteristiky má mít podle žáků učitel 2. stupně základní školy, aby si udržel kázeň	175
3.8.5 Kázeňské metody a prostředky aneb Návrat k tělesnému trestu?	179
3.8.6 Řešení nekázně aneb Návrhy opatření k prevenci nekázně, resp. k jejímu zmírnění	218
3.9 Mozaikový princip kázně	233
4. ZÁVĚR	237
5. LITERATURA	245
6. POZNÁMKY	253
7. VĚCNÝ REJSTŘÍK	262